

Tính hiệu quả của chương trình đào tạo giảng viên trong việc nâng cao chất lượng giảng dạy tại các trường đại học

Phạm Hồng Long*, Đinh Thị Nga**

*Trường đại học công nghiệp Việt -Hung, ** Trường đại học công nghệ Đông Á

Received: 8/6/2023; Accepted: 14/6/2023; Published: 22/6/2023

Abstract: Education and training development have always been a top national policy for our country, with special attention being paid to improving the professional qualifications, capabilities, skills, and professional qualities and ethics of the staff lecturers. In addition, the teacher-training program also helps the lecturers to update the teaching content and apply new technologies in teaching. Trained instructors also have the ability to monitor and evaluate the quality of their teaching, thereby making improvements to improve teaching quality. All of these contribute to improving the quality of teaching at universities.

Keyword: Lecturer, teaching quality, skills, university

1. Đặt vấn đề

Chất lượng đào tạo của các trường ĐH-CĐ của Việt Nam hiện là một vấn đề lớn luôn được xã hội và Chính phủ quan tâm đặc biệt bởi lẽ chất lượng đào tạo của chúng ta không cao so với các nước trong khu vực và thế giới. Vấn đề này càng trở nên trầm trọng hơn khi trong một thời gian ngắn hàng loạt các trường ĐH-CĐ được thành lập hoặc nâng cấp. Có hơn 20% số trường được thành lập hoặc nâng cấp trong khoảng 10 năm nay. Thực tế cho thấy quy mô đào tạo của các trường ngày càng gia tăng đột biến, trong khi đó đội ngũ GV, cơ sở vật chất, chương trình đào tạo,... chưa được cải thiện nhiều. Hơn thế nữa, các sinh viên (SV) được đào tạo chưa đáp ứng được nhu cầu và yêu cầu của xã hội. Khi ra trường, các doanh nghiệp tuyển dụng SV phải đào tạo lại. Điều này gây lãng phí về thời gian và vật chất của SV và xã hội. Mặc dù chính phủ Việt Nam đã có nhiều nghiên cứu và đã thực hiện nhiều giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, nhưng chất lượng đào tạo của các trường vẫn còn thấp, vẫn còn nhiều bất cập. Do vậy, việc nghiên cứu các nhân tố ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo và đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo là việc làm hết sức có ý nghĩa.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Những thách thức và cơ hội của việc thực hiện chương trình đào tạo giảng viên (GV) để nâng cao chất lượng giảng dạy

Việc thực hiện chương trình đào tạo GV để nâng cao chất lượng giảng dạy đem lại nhiều thách thức và cơ hội cho các tổ chức giáo dục và GV. Sau đây là những thách thức và cơ hội đó:

Thách thức: Chi phí đào tạo

Việc đào tạo GV để nâng cao chất lượng giảng dạy

có thể đòi hỏi chi phí đào tạo lớn, bao gồm cả chi phí đào tạo ban đầu và chi phí duy trì để GV tiếp tục được cập nhật kiến thức và kỹ năng mới. Điều này có thể là một thách thức cho các trường đại học và tổ chức giáo dục khác, đặc biệt là khi ngân sách giáo dục bị hạn chế.

Cơ hội: Tăng cường chất lượng giảng dạy

Tuy nhiên, việc đầu tư vào chương trình đào tạo GV cũng có thể mang lại lợi ích lớn cho các trường đại học và tổ chức giáo dục khác. GV được đào tạo đúng cách có thể cung cấp cho SV những trải nghiệm học tập tốt hơn, cải thiện chất lượng giảng dạy và tăng cường sự hài lòng của SV và phụ huynh.

Thách thức: Thời gian và tài nguyên

Việc đào tạo GV tốn nhiều thời gian và tài nguyên. GV cần phải dành thời gian để tham gia vào các khóa đào tạo và đọc tài liệu liên quan. Điều này có thể ảnh hưởng đến khả năng giảng dạy của họ và các nhiệm vụ khác, gây ra ảnh hưởng đến hiệu quả làm việc của họ.

Cơ hội: Tăng cường năng lực giảng dạy

Tuy nhiên, việc đào tạo GV cũng cung cấp cơ hội để GV nâng cao năng lực giảng dạy của mình và cải thiện các kỹ năng liên quan đến việc giảng dạy, như thiết kế bài giảng, đánh giá và phản hồi. Điều này có thể giúp GV trở nên hiệu quả hơn trong việc giảng dạy và cải thiện thành tích học tập của SV.

Thách thức: Khó khăn trong việc thay đổi phương pháp giảng dạy

Một số GV có thể gặp khó khăn trong việc thay đổi phương pháp giảng dạy của mình và chấp nhận các phương pháp giảng dạy mới. Điều này có thể làm giảm hiệu quả của chương trình đào tạo và ảnh hưởng đến sự thành công của chương trình.

Cơ hội: Đổi mới phương pháp giảng dạy

Tuy nhiên, việc đào tạo GV cũng cung cấp cơ hội để GV học hỏi các phương pháp giảng dạy mới và đổi mới phương pháp giảng dạy của mình. Điều này có thể giúp GV trở nên sáng tạo hơn trong việc giảng dạy và cung cấp cho SV những trải nghiệm học tập tốt hơn.

Thách thức: Sự khác biệt trong nhu cầu đào tạo GV

Sự khác biệt trong nhu cầu đào tạo GV có thể là một thách thức cho các tổ chức giáo dục. Một số GV có nhu cầu đào tạo nâng cao kỹ năng giảng dạy, trong khi những người khác có thể cần nâng cao kiến thức chuyên môn của mình.

Cơ hội: Cung cấp đào tạo đa dạng

Tuy nhiên, việc cung cấp chương trình đào tạo đa dạng có thể giúp đáp ứng nhu cầu đa dạng của các GV. Chương trình đào tạo có thể được thiết kế để cung cấp cho GV các kỹ năng giảng dạy cơ bản hoặc nâng cao, hoặc cung cấp kiến thức chuyên môn mới để GV có thể cập nhật kiến thức mới nhất và cung cấp cho SV những trải nghiệm học tập tốt hơn.

Thách thức: Đánh giá hiệu quả đào tạo

Đánh giá hiệu quả của chương trình đào tạo GV cũng là một thách thức. Việc đánh giá hiệu quả của chương trình đào tạo GV có thể khó khăn và tốn nhiều thời gian và tài nguyên.

Cơ hội: Nâng cao hiệu quả đào tạo

Tuy nhiên, việc đánh giá hiệu quả của chương trình đào tạo GV cũng mang lại cơ hội để nâng cao hiệu quả của chương trình đào tạo. Việc thu thập phản hồi từ GV và SV có thể giúp các tổ chức giáo dục hiểu được những điểm mạnh và điểm yếu của chương trình đào tạo, từ đó có thể cải thiện chương trình đào tạo và tăng cường hiệu quả của nó.

Tóm lại, việc thực hiện chương trình đào tạo GV để nâng cao chất lượng giảng dạy có thể mang lại nhiều thách thức và cơ hội cho các tổ chức giáo dục và GV. Tuy nhiên, nếu được thực hiện đúng cách, chương trình đào tạo GV có thể giúp cải thiện chất lượng giảng dạy và cung cấp cho SV những trải nghiệm học tập tốt hơn.

2.2. Các giải pháp để nâng cao hiệu quả của chương trình đào tạo GV và đảm bảo sự liên tục trong quá trình nâng cao chất lượng giảng dạy

Để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước, đặc biệt là sự nghiệp đổi mới nền giáo dục của Việt Nam trước sự phát triển mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, cần thực hiện những giải pháp sau để nâng cao chất lượng đội ngũ GV đại học:

- **Cập nhật chương trình đào tạo GV:** Chương trình đào tạo GV cần được cập nhật thường xuyên để phù hợp với các yêu cầu mới của giảng dạy và nghiên cứu, đáp ứng các xu hướng mới trong ngành và nhu cầu của SV.

- **Đầu tư vào GV:** Các trường đại học cần đầu tư vào GV bằng cách cung cấp các khóa đào tạo chuyên sâu, hỗ trợ giảng dạy và nghiên cứu, tạo điều kiện cho GV tham gia các hoạt động nghiên cứu khoa học, hội thảo, hội nghị để cập nhật kiến thức và kỹ năng mới.

- **Tạo môi trường học tập tích cực:** Các trường đại học cần tạo ra một môi trường học tập tích cực, khuyến khích các GV tham gia vào các hoạt động thảo luận, trao đổi kinh nghiệm, chia sẻ tài liệu giảng dạy và nghiên cứu.

- **Hỗ trợ GV trong việc áp dụng công nghệ vào giảng dạy:** Các trường đại học cần hỗ trợ GV trong việc áp dụng công nghệ vào giảng dạy, cung cấp những công cụ hỗ trợ giảng dạy như phần mềm, tài liệu trực tuyến, điện tử.

- **Đánh giá và đảm bảo chất lượng giảng dạy:** Các trường đại học cần thiết lập hệ thống đánh giá và đảm bảo chất lượng giảng dạy để đánh giá hiệu quả của chương trình đào tạo GV và đảm bảo sự liên tục trong quá trình nâng cao chất lượng giảng dạy.

3. Kết luận

Chương trình đào tạo GV là một yếu tố quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giảng dạy. Các kết quả nghiên cứu cho thấy rằng khi các GV được đào tạo chuyên sâu, hỗ trợ và đánh giá thường xuyên, chất lượng giảng dạy sẽ được nâng cao đáng kể. Tuy nhiên, để đảm bảo tính hiệu quả của chương trình đào tạo GV, các trường đại học cần đầu tư đầy đủ và liên tục vào GV, cập nhật chương trình đào tạo GV để phù hợp với yêu cầu mới của giảng dạy và nghiên cứu, tạo môi trường học tập tích cực và hỗ trợ GV trong việc áp dụng công nghệ vào giảng dạy, đánh giá và đảm bảo chất lượng giảng dạy.

Tài liệu tham khảo

1. Phạm Văn Tuấn (2015), *Các yếu tố ảnh hưởng đến tính tích cực của người học*, Tạp chí Khoa học ĐH An Giang.
2. Hoàng Thị Ngọc Mai, *Một số biện pháp phát huy tính tích cực tự học của SV*.
3. Đỗ Tiến Sĩ, *SV tự học và đổi mới phương pháp dạy học*, Báo Giáo dục và thời đại.
4. Nguyễn Lân Trung (2004). *Đổi mới phương pháp giảng dạy, nhu cầu cấp bách để nâng cao chất lượng đào tạo*: Tham luận tại Hội thảo “Đổi mới giáo dục đại học Việt Nam – Hội nhập và thách thức”. Hà Nội.